

עפ"ג 52639/03/14 - ג'האד זג'ל (אסיר) נגד מדינת ישראל,הלשכה המשפטית - שירות בתי הסוהר

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פלייטים

לפני: כב' השופט דוד חשין, נשיא
עפ"ג 52639-03-14
03 ספטמבר 2014

המערער: ג'האד זג'ל (אסיר)

נגד

המשיבה:

מדינת ישראל הלשכה המשפטית - שירות בתי הסוהר

בעניין הודעת:

החלטה

1. עניינה של החלטה זו בהודעת שב"ס מיום 1.9.14 בגדרה הודיע עו"ד מאיר בירנבוים מהלשכה המשפטית של שירות בתי הסוהר (להלן - שב"ס) כי שב"ס אינו יכול לקיים את החלטתי מיום 31.8.14, בעניין המערער. במה דברים אמורים?

2. ביום 9.2.14 נגזר דינו של המערער על ידי בית משפט קמא (כב' השופט י' שמעוני) ונקבע כי הלה יישא, בין היתר, עונש של שמונה חודשי מאסר בפועל, בגין עבירה של הסעה שלא כדין לפי סעיף 12א(ג)(1) לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952. ערעורו על גזר הדין נדחה ביום 26.5.14 (במותב תלתא ברשות כב' סגן הנשיא פרקש) ונקבע כי המערער יתייצב לריצוי מאסרו ביום 1.9.14.

3. ביום 31.8.14 הגיש המערער בקשה בהולה לדחיית מועד תחילת ריצוי עונש המאסר, זאת מאחר שהלה נשוי לתושבת השטחים והשניים נמצאים בהליך איחוד משפחות. במסגרת הליך זה קבועה לזוג פגישה במשרד הפנים ביום 7.9.14 לצורך דיון בבקשה לאיחוד. לפיכך ביקש המערער דחייה של שבוע לתחילת ריצוי עונשו, כך שיחל ביום 8.9.14.

4. הבקשה הובאה בפניי כשופט תורן. הוריתי למשיבה ליתן עמדתה בעניין עוד באותו היום, וזו הודיעה כי היא מתנגדת לדחיית ריצוי העונש, שכן מבדיקתה מול מנהלת לשכת אוכלוסין מזרח ירושלים עלה כי מאסרו של המערער מביא לייתור הטיפול בבקשה. בהמשך לקבלת תגובת המשיבה נערך דיון בפניי בבקשה במעמד שני הצדדים, אשר בסופו החלטתי כלהלן: "כדי לאפשר למבקש להתייצב במשרד הפנים יחד עם רעייתו, במסגרת הליך לאיחוד משפחות, לפגישה שנקבעה להם ליום 7.9.14 בשעה 11:00, סבורני כי יש להיעתר לבקשה באופן מצומצם, כך שהמבקש ישוחרר ל-26 שעות לצורך התייצבותו לפגישה זו". ציינתי בהחלטה שהיא ניתנת מכוח סמכותו של בית המשפט להורות על דחיית ביצוע העונש.

5. למחרת החלטתי שלח שב"ס את הודעתו האמורה, בה נאמר:

ראשית ברצוני לעדכן את בית המשפט הנכבד כי משיב 2 [המערער] התייצב בבית מעצר ניצן והחל בהליך שרשרת קליטה ושיבוץ.

שנית, כידוע משהחל המשיב לרצות עונש של מאסר בפועל, אין לו זכות קנויה לצאת לחופשה (קל וחומר שטרם סיים לרצות רבע מתקופת מאסרו), וכי מדובר בפריבילגיה

המסורה להחלטת הגורמים המקצועיים המוסמכים בשירות בתי הסוהר בלבד כפי שקבע בית המשפט העליון בעבר...

מכיוון שמשיב 2 החל לרצות עונשו רק ביום 1.9.14, טרם קיבל סיווג קטגוריה ע"י משטרת ישראל ואף טרם גובשה חוות דעת סוציאלית, אין באפשרות הגורמים הן בשב"ס והן במשטרה, למסור לנציב בתי הסוהר נתונים וכן לא ניתן אף לבדוק קיומו של סיכון הנשקף מהמשיב באם תאושר יציאתו לחופשה.

לאור האמור לעיל, לא ניתן לאפשר יציאתו של משיב 2 לחופשה של 26 שעות מיום 6.9.14 ועד ליום 7.9.14 (סעיפים 3-4, ו-8-9 בהודעה).

6. עקב קבלת הודעה זו הוריתי על עריכת דיון נוסף בפניי ביום 3.9.14 במעמד הצדדים ושב"ס.

7. בפתח הדיון שהתקיים היום, הודיע עו"ד אביעד דוויק מטעם המדינה, כי: "אנחנו מצטרפים לעמדה המשפטית של שירות בתי הסוהר. אני פה כפרקליטות מייצג את המדינה בהליך הערעור ולא מייצג את השב"ס כי זו לא עתירת אסיר. לכן, באופן פורמאלי אנו מצטרפים לעמדת השב"ס".

8. מנגד, עו"ד אברהים עיאד, ב"כ המערער, טען כי עמדת שב"ס היא שגויה מתחילתה. לפיו: "הדרך בה יכלה לנקוט המדינה היא להגיש ערעור על החלטת בית-המשפט. לכן, אני חושב שההחלטה צריכה להישאר על כנה, ואם הפרקליטות סבורה כי החלטת אדוני היא שגויה - דרכם פתוחה לבית-המשפט העליון".

9. על דברים אלה הגיב עו"ד דוויק בזו הלשון: "ככל שאנחנו מבינים, ברגע שהמשיב התחיל לרצות את העונש, ממילא אי אפשר לדון בבקשה לעיכוב ביצוע. זה בעצם מה שאומר שירות בתי הסוהר. מהרגע שהמשיב התחיל לרצות את העונש, כדי לשחרר את אותו לצורך כזה או אחר, אנו נכנסים לגדרים של פקודת שירות בתי הסוהר והנהלים שלהם, ובפרק זמן זה בכלל לא יכולים לשקול להוציא אותו החוצה כי צריך לבדוק את המסוכנות שלו, אם ייצא עם או בלי או ליווי, המון שאלות של שב"ס לא הייתה אפשרות לבדוק".

דיון

10. פתח דבר אומר, כי צר לי על הגשת הודעת שב"ס, ומשהוגשה לא נותר לי אלא לדחותה בשתי ידיי.

11. ראשית, לא הוריתי בהחלטתי על יציאתו של המערער לחופשה כי אם על שחרורו מן המאסר ליום אחד (26 שעות), בצייני מפורשות כי החלטתי ניתנה במסגרת סמכותו של בית המשפט להורות על דחיית ביצוע עונש, כך שטיעונו של שב"ס בדבר סמכותו הבלעדית של נציב שירות בתי הסוהר להורות על מתן חופשה מיוחדת, לאחר התייעצות עם עמדת הגורמים המקצועיים בשב"ס, אינו רלוונטי כלל למקרה זה.

12. שנית, סעיף 87 בחוק העונשין, התשל"ז-1977, הנושא את כותרת השוליים "דחיית מועדים", מורה כי משנקבע מועד לביצוע עונש, כפי שנקבע בעניינינו, בית המשפט רשאי לדחות את הביצוע למועד אחר. כן נקבע שם, כי היה ונדחה ביצוע עונש, רשאי בית המשפט לדחות את ביצועו פעם נוספת מטעמים מיוחדים שיירשמו. עולה רק השאלה האם רשאי בית המשפט לדחות עונש אשר ריצויו כבר החל. בית המשפט העליון כבר השיב לשאלה זו בחיוב (כב' השופטת פרוקצ'יה) בע"פ 8605/04 מרצ'נקו נ' מדינת ישראל

(11.10.04). ואף התייחס לכך חברי, סגן הנשיא, כב' השופט צבן ביתר פירוט בב"ש (י-ם) 4608/05 **משעלי נ' מדינת ישראל** (2.8.05).

13. לפיכך אני דוחה את האמור בהודעת שב"ס ומורה בשנית כי שב"ס ישחרר את המערער למשך 26 שעות החל מיום 6.9.14 שעה 16:00 ועד ליום שלמחרת, 7.9.14, שעה 18:00.

14. מוסיף אני להחלטתי מאתמול כי המערער יחתום על ערבות עצמית בגובה 10,000 ש"ח וימציא גם ערבות צד ג' של אביו או אשתו על סכום זהה, להבטחת התייצבותו בתום תקופת שחרורו.

15. אבקש להוסיף כי אף ההיבט הניסוח והסגנוני אשר בהודעה אינו מקובל עליי. משהורה בית המשפט על שחרור של אסיר מוטל על שירות בתי הסוהר לקיימה ככתבה וכלשונה ואין שירות בתי הסוהר בן חורין להודיע לבית המשפט כי לא יוכל לקיים החלטתו. לא כך במדינת חוק.

16. צודק ב"כ המערער, עו"ד איברהים עיאד המלומד, כי שירות בתי הסוהר אינו יושב כערכאת ערעור שיפוטית על החלטות בית המשפט. ככל שסבר שהחלטתי מיום אתמול שגויה, היה על שירות בתי הסוהר להתכבד ולפנות בערוצים המקובלים לצורך הגשת ערעור או נקיטה בהליך משפטי אחר. זאת בשונה מדרך פועלו - לפיה נטל את הסמכות לקבוע כי לא יקיים החלטתי.

17. המדינה תשלם למערער הוצאות של 3,000 ₪, בגין הליך מיותר זה.

המזכירות תמציא החלטה זו לצדדים כמו גם לנציב שב"ס, היועץ המשפטי של שב"ס ולפרקליטת המחוז (פלילי), באופן אישי.

ניתנה היום, ח' אלול תשע"ד, 03 ספטמבר 2014, במעמד הצדדים.